

Pingskjal 321 – 287. mál

Alþingi
Erindi nr. P 135/1172
komudagur 23.1.2008

Umsögn um frumvarp til laga um leikskóla

Meginbreytingar sem felast í frumvarpinu

Allmörg nýmæli eru í frumvarpinu. Má nefna ákvæðið 7. gr. um þagnarskyldu starfsmanna leikskóla, 8. gr. um símenntun, 11. gr. um foreldraráð, 14. gr. um skólanámskrá og starfsáætlun, 15. gr. um Sprotasjóð skóla, 17.-20. gr. um mat og eftirlit, 27. gr. um gjaldtöku, 28. gr. um samrekstur skóla og 30. gr. um málskotsrétt. Einnig eru allmargar greinar ítarlegri en áður og má þar m.a. nefna 4. gr. um sveitarfélög, 6. gr. um starfslið leikskóla, 9. gr. um foreldra, 16. gr. um tengsl leikskóla og grunnskóla, 21.-22. gr. um skipulag og framkvæmd sérfræðipjónustu, 25. gr. um leyfi til reksturs leikskóla.

Þessar breytingar ættu að stuðla að auknum sveigjanleika, sjálfstæði, fjölbreytni og samfellu í skólastarfi, ef gætt verður hófs við setningu reglugerða sem menntamálaráðherra er heimilt að setja við margar greinar frumvarpsins.

Ljóst er að margar þær breytingar sem fram koma í frumvarpinu eru hugsaðar til þess að tryggja rétt og öryggi barnanna og vera leiðbeinandi um kæruleiðir foreldra vegna einstakra mála. Verður að ætla að þessar breytingar verði til bóta.

2. Athugasemdir við einstakar greinar eða kafla

Um 4. gr. í greininni er gerð ítarlegri grein fyrir hlutverki og ábyrgð sveitarfélaga í leikskólalögum en í gildandi lögum og m.a. kveðið á um skyldu sveitarfélaga til að setja almenna stefnu um leikskólalag og kynna fyrir íbúum. Akureyrarbær hefur þegar sett sér slíka stefnu og telur skólanefnd að greinin sé til bóta.

Um 6. gr. Skólanefnd bendir á að nokkurs misræmis gætir hér í frumvarpi til laga um leikskóla og frumvarpi til laga um grunnskóla. Hér er starfsheitið aðstoðarleikskólastjóri inni í lögum en í frumvarpi til grunnskólalaga er aðeins kveðið á um skólastjóra sem svo kemur með tillögu til sveitarstjórnar/skólanefndar um fyrirkomulag stjórnunar í skólanum. Full ástæða er til að ákvæðið um leikskólalaga stjórnun leikskóla sé með sama sniði.

Um IV. Kafla þar er fjallað um réttindi og skyldur foreldra sem og aðkomu samtaka þeirra að skólastarfi og stjórnun leikskóla. Skólanefnd bendir á að hér er ekki samræmi í frumvarpi til leikskólalaga við frumvarp til grunnskólalaga. Lagt er til í frumvarpi til grunnskólalaga að foreldraráð renni inn í svokölluð skólaráð sem er skólastjóra til ráðgjafar við stjórn skóla. Skólanefnd telur eðlilegt að skólaráð verði einnig sett á fót við leikskóla, en það getur verið fámennara en lagt er til í frumvarpi til grunnskólalaga.

Um 12. gr. Þessi grein endurspeglar miklar breytingar þar sem horfið er frá ítarlegri skilgreiningu á rýmisþörf barna í leikskóla. Þessi breyting á ekki að leiða til fjölgunar barna í leikskólum heldur er henni ætlað að auka á svigrúm stjórnenda og sjálfstæði við að laga nýtingu leikskólalagsins á hverjum stað að þörfum barnahópsins á

hverjum tíma. Því verður að gæta hófs þegar reglugerð verður sett til þess að sjálfstæði leikskólastjóra til faglegra ákvarðana verði ekki skert, frá því sem þessi grein gefur tilefni til.

Um 15. gr. Skólanefnd fagnar þeirri breytingu að þróunarsjóðir einstakra skólastiga skuli sameinaðir í einn sjóða. Þannig ætti að skapast öflugri sjóður sem getur komið með myndarlegri hætti að þróunarstarfi en verið hefur. Mikilvægt er að samhliða þessari breytingu sé auknu fé veitt til sjóðsins svo hann standi undir væntingum.

Um 16. gr. Skólanefnd telur að 2. mgr. 16. gr. feli í sér mikilvægt nýmæli sem muni draga úr óvissu við meðferð persónuupplýsinga sem máli skipta þegar barn flyst úr leikskóla í grunnskóla. Er jafnframt eðlilegt að foreldrar séu upplýstir um miðlun slíkra upplýsinga milli skólastiga. Í reglugerð sem ráðherra verður heimilt að setja mætti þó einnig kveða á um hvenær megi eyða upplýsingum um nemendur (bæta lagastoð svo það verði heimilt).

Um VII. kafla. Í 17.-20. gr. er kveðið á um mat og eftirlit með gæðum leikskólastarfs og er um nýmæli að ræða. Sambærileg ákvæði eru í frumvarpi til laga um grunnskóla. Skólanefnd er þeirrar skoðunar að mat á gæðum leikskólastarfs sé mikilvægt, en bendir á að aukið mat á skólastarfi mun ekki eitt og sér ná þeim markmiðum sem fram koma í 17. gr. um að auka gæði eða tryggja réttindi. Niðurstöður mats geta hins vegar verið mikilvægt tæki sem hafa má hliðsjón af við stefnumótun og getur lagt grunninn að ákvörðunum um þróun skólastarfs. Það er skoðun skólanefndar að ytra mat á leikskólastarfi eigi að mestu leyti að vera á ábyrgð menntamálaráðuneytisins sem ber ábyrgð á framkvæmd þessara laga. Það er hins vegar á ábyrgð sveitarfélaga að leikskólar vinni samkvæmt samþykktri stefnu sveitarfélagsins sem einnig byggir á lögum. Því tekur skólanefnd undir athugasemdir Sambands íslenskra sveitarfélaga um að **18. og 19. gr. frumvarpsins falli brott en að kaflinn verði svohljóðandi:**

17. gr. Mat á leikskólastarfi.

Sveitarfélög skulu reglulega meta starfsemi leikskóla með tilliti til gæða og árangurs. Markmið mats er að stuðla að auknum gæðum leikskólastarfs og leiða í ljós hvort starfsemi leikskóla uppfylli ákvæði laga, reglugerða, aðalnámskrár og skólastefnu sveitarfélags.

Á grundvelli niðurstaðna mats skal nefnd skv. 4. gr. meta þörf fyrir úrbætur og hlutast til um að þær séu gerðar. Haft skal samráð við hlutaðeigandi leikskólastjóra, starfsfólk og foreldra um gerð umbótaáætlana.

Sveitarfélög skulu árlega láta menntamálaráðuneytinu í té upplýsingar um framkvæmd skólahalds, framgang skólastefnu sinnar og áætlanir um umbætur.

20. gr. (verður 18. gr.) Eftirlit menntamálaráðuneytis.

Menntamálaráðuneyti annast greiningu og miðlun upplýsinga um starf leikskóla á grundvelli upplýsinga frá sveitarfélögum skv. 17. gr. og með sjálfstæðri gagnaöflun. Menntamálaráðuneyti gerir áætlun til þriggja ára um kannanir og úttektir sem miða að því að veita upplýsingar um framkvæmd laga þessara, aðalnámskrár leikskóla og aðra þætti skólastarfs.

Ráðherra setur reglugerð um matsaðferðir sbr. 17. gr. og upplýsingaskyldu sveitarfélaga að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga.

Um VIII. kafla. Í 21.-23. gr. er fjallað um skipulag og framkvæmd sérfræðiþjónustu og eru ákvæðin umtalsvert ítarlegri en ákvæði gildandi laga. Þar er að vísu hvergi sagt að sérfræðingar skuli hafa leikskólakennaramenntun, en sjálfsgætt er að hluti starfsmanna hafi hana.

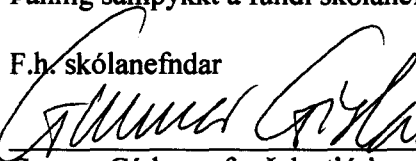
Um IX. kafla. Í 24.-29. gr. er fjallað um stofnun og rekstur leikskóla. Er um verulegar breytingar að ræða miðað við ákvæði gildandi laga og almennt til mikilla bóta.

Mikilvægt nýmæli er í 28. gr. þar sem kveðið er á um samrekstur skóla. Þar er meðal annars opnað á að sveitarfélög reki í einni stofnun, og undir stjórn eins skólustjóra, leikskóla, grunnskóla og tónlistarskóla. Einnig eru ítarleg ákvæði um samvinnu sveitarfélaga um rekstur leikskóla. Loks er í 29. gr. nýtt ákvæði um þróunarleikskóla sem er til þess fallið að ýta undir fjölbreytni í leikskólastarfi.

Um 30. gr. Í greinni er kveðið skýrar á um málskotsrétt og um meðferð kærumála og má ætla að þessar breytingar verði til bóta.

Þannig samþykkt á fundi skólanefndar Akureyrarbæjar 21. janúar 2008.

F.h. skólanefndar

Gunnar Gíslason fræðslustjóri

